

Nulägesbeskrivning 2018 av effektmålen indikatorer

Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län
Regional utvecklingsstrategi 2018–2030

Inledning

I mars 2018 antogs en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) för Örebro län. Strategin tar utgångspunkt i länets styrkor och utmaningar och har visionen *Örebroregionen – Sveriges hjärta – En attraktiv och pulserande region för alla*. Syftet med RUS är att skapa en gemensam vägvisare för hur länets kommuner, näringsliv, myndigheter, offentlig förvaltning, universitet och civilsamhälle tillsammans ska utveckla länet i riktning mot visionen. De övergripande målen visar hur strategin kan bidra inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk. De övergripande målen konkretiseras av 18 effektmål. Till varje effektmål kopplas två målsatta indikatorer.

Denna nulägesbeskrivning innehåller senast tillgängliga statistik som beskriver de målsatta indikatorerna, totalt 36 indikatorer. Syftet med nulägesbeskrivningen är enbart att ge en bild av nuläget, på övergripande regional nivå, som en bas för kommande uppföljningar. Någon djuplodande analys om orsaker har inte gjorts inom ramen för denna sammanställning. I den mån det är möjligt redovisas statistiken uppdelat på kön och, i vissa fall, även på andra grupper som socioekonomi eller födelseland. I möjligaste mån presenteras statistiken som trenddiagram för att ge läsaren en uppfattning om utvecklingen fram till nu. Kopplat till respektive indikator finns även en kort information om det mål som beslutats till 2030.

De perspektiv och områden som RUS omfattar är komplexa till sin natur och för att kunna följa den fortsatta utvecklingen och löpande följa upp utvecklingsinsatser kopplade till RUS, krävs mer omfattande analyser på regelbunden basis. Detta gör att fler indikatorer kommer att kopplas till uppföljningsarbetet, så kallade analysindikatorer. Tillsammans med annan relevant information bidrar de till en mer fullödlig uppföljning av RUS.

Det finns några viktiga utgångspunkter som lyfts fram i RUS: jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration. I den mån det är möjligt kommer statistik tas fram utifrån dessa utgångspunkter och särskilda analyser att göras kopplat till dessa. Det är av största vikt att så många indikatorer som möjligt kan brytas ner på en lägre geografisk nivå än länet. Där så är möjligt kommer statistik att sammanställas på åtminstone kommunnivå i framtida uppföljningar och analyser. Dock inte i denna nulägesbeskrivning.

En mer detaljerad redovisning av uppföljning och analys samt en lista över samtliga indikatorer kommer att presenteras i en särskild uppföljnings- och mätplan.

Innehåll

Inledning	2
Översiktsbild	4
Stark konkurrenskraft.....	5
Förbättrad kompetensförsörjning	6
Ökad kunskapsintensitet	7
Ökad innovationskraft.....	8
Ökad entreprenöriell aktivitet	9
Ökad nationell attraktionskraft	10
Ökad global konkurrenskraft.....	11
Ökad tillväxt i näringslivet	12
Ökad produktion inom areella näringar	13
Hög och jämlik livskvalitet	14
Goda uppväxtvillkor	15
Goda försörjningsmöjligheter	17
Ökad grad av delaktighet och inflytande	18
Attraktiv boende- och närmiljö	20
God och jämlik hälso- och sjukvård	22
God och jämlik folkhälsa.....	24
God resurseffektivitet	27
Begränsad klimatpåverkan	28
Giftfri miljö	29
Ökad biologisk mångfald	30
Säkrad vattenförsörjning.....	31

Översiktsbild

Figuren visar de tre övergripande målen med totalt 18 effektmål och kopplingen till de prioriterade områdena. Varje effektmål följs upp med två målsatta indikatorer, totalt 36 indikatorer.

Figur 1: Översiktsbild – kopplingen mellan vision, övergripande mål, effektmål och prioriterade områden.

Stark konkurrenskraft

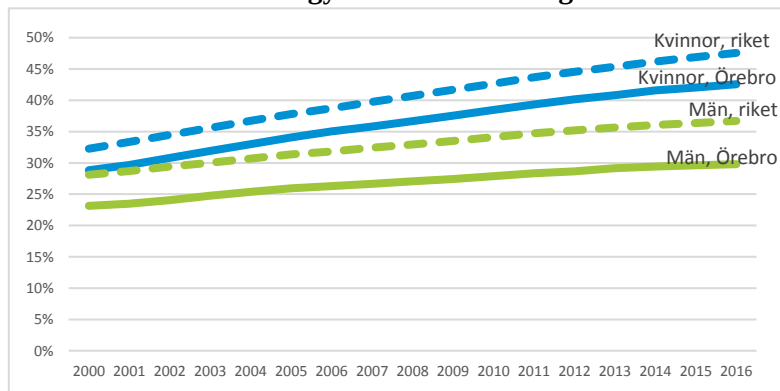
Inom det övergripande målet stark konkurrenskraft finns åtta effektmål och totalt 16 indikatorer.

Övergripande mål	Effektmål	Indikatorer
Stark konkurrenskraft	Förbättrad kompetensförsörjning	Eftergymnasial utbildning
		Övergång till högre studier
	Ökad kunskapsintensitet	Investeringar i FoU
		Såld högspecialiserad vård
	Ökad innovationskraft	Kunskapsintensiva företag
		Universitetssjukvård
	Ökad entreprenöriell aktivitet	Nystartade företag
		Överlevnadsgrad hos företag
	Ökad nationell attraktionskraft	Företagsetableringar
		Gästnätter
	Ökad global konkurrenskraft	Utlandsägda företag
		Internationaliseringsgrad
	Ökad tillväxt i näringslivet	Tillväxtföretag
		BRP per sysselsatt
	Ökad produktion inom areella näringar	Åkerareal
		Areella näringar

Förbättrad kompetensförsörjning

1. Indikator: Eftergymnasial utbildning – Andel i befolkningen med minst tvåårig eftergymnasial utbildning

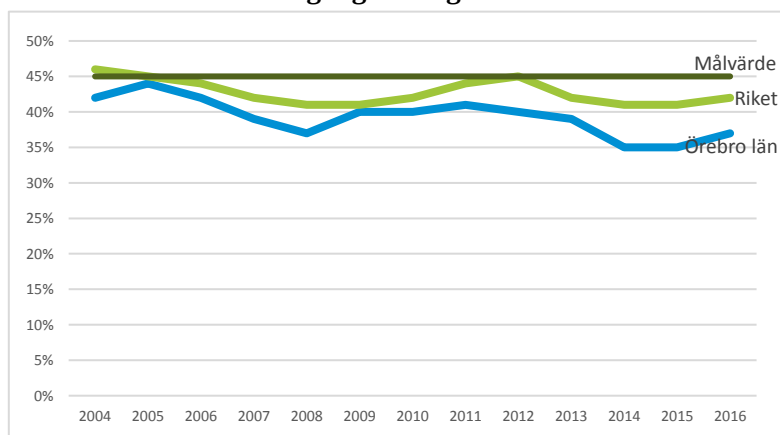

Källa: Statistiska Centralbyrån

MÅL 2030

Andel i befolkningen med minst tvåårig eftergymnasial utbildning **ska öka** jämfört med 2016. Skillnaden mellan könen **ska minska**
Värdet 2016: kvinnor 43 procent män 30 procent

2. Indikator: Övergång till högre studier – Andel elever avgångna från gymnasieskolan som börjat högskolestudier inom tre år

Källa: Skolverket

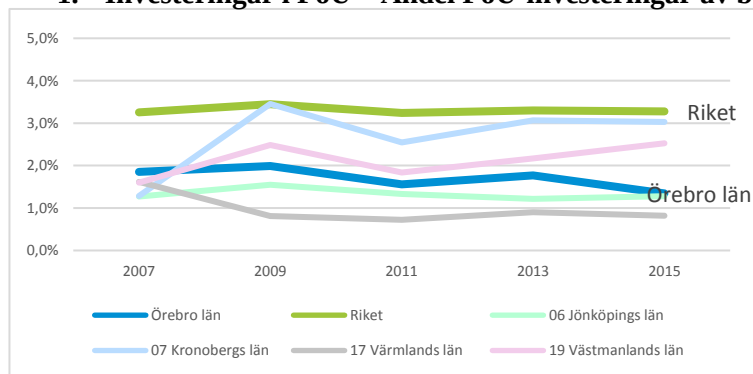
MÅL 2030

Andel elever avgångna från gymnasieskolan som påbörjat högskolestudier inom tre år ska vara **minst 45 procent**.
Värdet 2016: 37 procent.

Könsuppdelad statistik saknas

Ökad kunskapsintensitet

1. Investeringar i FoU – Andel FoU-investeringar av bruttoregionalprodukten (%)

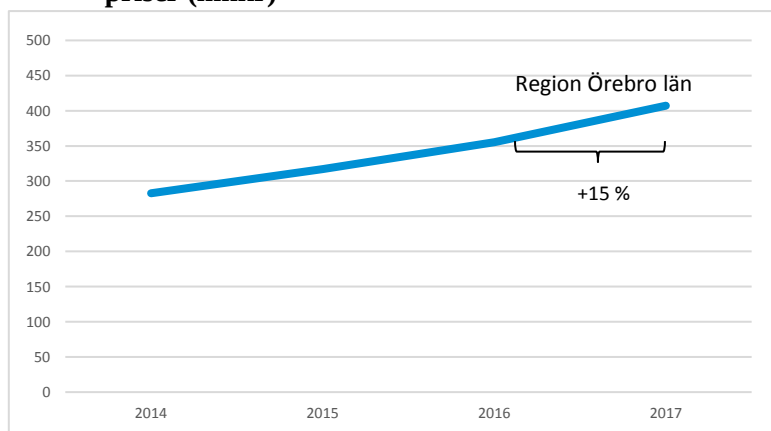
MÅL 2030

Andelen FoU-investeringar av bruttoregionalprodukten ska **öka mer procentuellt än i jämförbara län** (Jönköping, Kronoberg, Värmland och Västmanland) jämfört med 2015.

Värdet i Örebro län 2015: 1,3 procent.

Källa: Statistiska Centralbyrån

2. Söld högspecialiserad vård – Högspecialiserad vård som förmedlas till invånare i andra landsting/regioner/länder, 2016 års priser (mnkr)

MÅL 2030

Högspecialiserad vård som förmedlas till invånare i andra landsting/regioner/länder i tusen kronor ska **öka med minst 100 procent** jämfört med 2016.

Värdet 2016: 355 miljoner kronor.

Källa: Region Örebro län

Ökad innovationskraft

1. Kunskapsintensiva företag – Andel medarbetare med minst treårig högskoleutbildning i privat företagssektor (%)

MÅL 2030

Andel medarbetare med minst treårig högskoleutbildning i privat företagssektor ska **öka till minst 20 procent**.

Värdet 2016: kvinnor 18 procent män 11 procent.

Källa: Statistiska Centralbyrån

2. Universitetssjukvård – Andel enheter i Region Örebro län som uppfyller kriteriet för universitetssjukvårdsenhet (%)

	2017
Region Örebro län	60 %

Kriterier för universitetssjukvård

- Har direkt eller indirekt patientkontakt
- Har en verksamhetschef eller motsvarande enligt hälso- och sjukvårdslagen
- Har FoUU-kompetens i ledningen
- Kan erbjuda handledning av forskarstuderande
- Bedriver aktiv klinisk forskning
- Har engagemang i läkarutbildningen genom verksamhetsförlagd utbildning/verksamhetsintegrerat lärande och/eller föreläsningar och seminarier
- Är aktiva inom och har kunskap och kompetens inom evidensbaserad medicin, både för att ta fram kunskap och sprida den.

MÅL 2030

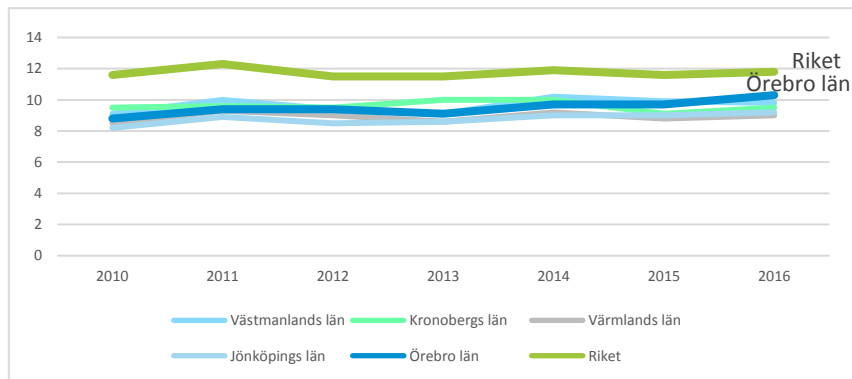
Andel enheter i Region Örebro län som uppfyller kriteriet för universitetssjukvårdsenhet ska **öka till minst 75 procent**.

Värdet 2017: 60 procent.

Källa: Region Örebro län, Socialstyrelsen

Ökad entreprenöriell aktivitet

1. Nystartade företag – Antal nystartade företag per 1000 invånare 16-64 år.

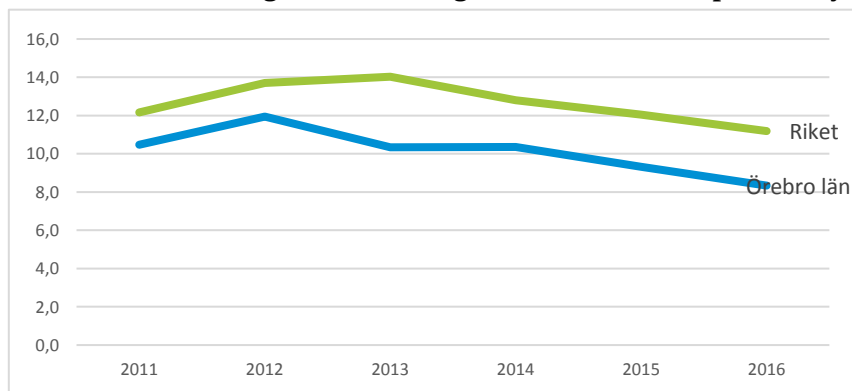
MÅL 2030

Antal nystartade företag per 1000 invånare ska vara **högre än snittet för riket**.

Värdet i Örebro län 2016: 10 per 1000 invånare.

Källa: Tillväxtanalys

2. Överlevnadsgrad hos företag – Antal konkurser per 100 nystartade företag

MÅL 2030

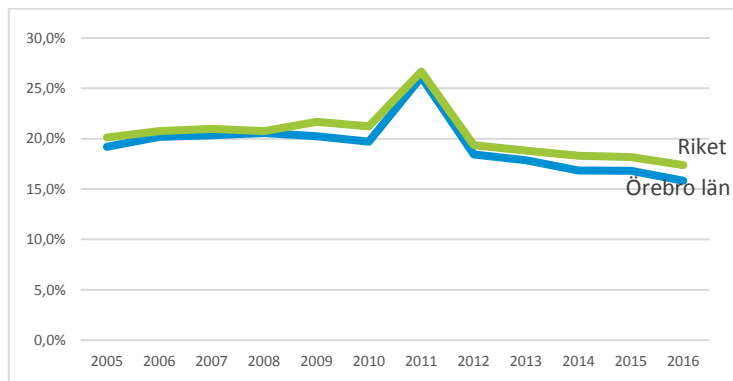
Antal konkurser per 100 nystartade företag ska **minska jämfört med 2016**.

Värdet 2016: 8 per 100 nystartade företag.

Källa: Tillväxtanalys. Egen bearbetning

Ökad nationell attraktionskraft

1. Företagsetableringar – Andel svenska och utländska företag som etablerats i länet (%)

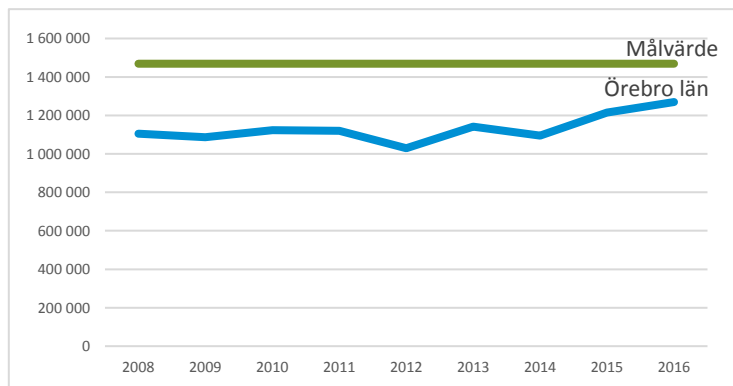
Källa: Statistiska Centralbyrån

MÅL 2030

Andel svenska och utländska företag som etablerats i länet ska **öka jämfört med 2016**.

Värdet 2016: 16 procent.

2. Gästnätter – Totalt antal gästnätter i Örebro län

Källa: Statistiska Centralbyrån

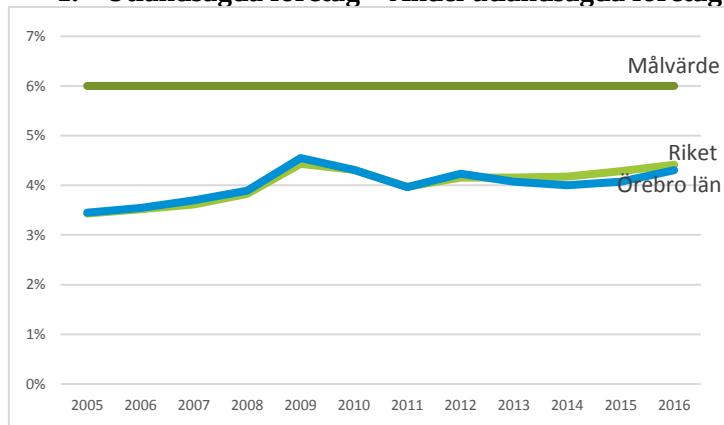
MÅL 2030

Antal gästnätter i Örebro län ska **öka med 33 procent jämfört med 2016**.

Värdet 2016: 1 269 443 nätter.

Ökad global konkurrenskraft

1. Utlandsägda företag – Andel utlandsägda företag i Örebro län (%)

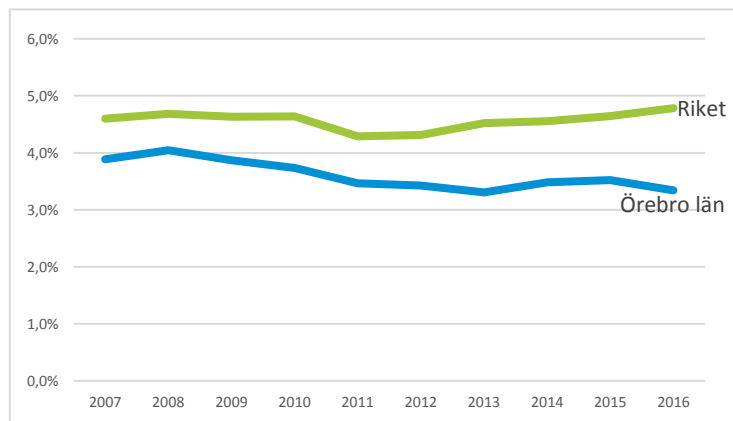
MÅL 2030

Andel utlandsägda företag i länet ska **öka till minst 6 procent jämfört med 2016.**

Värdet 2016: 4 procent.

Källa: Statistiska Centralbyrån

2. Internationaliseringsgrad – Andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export (%)

MÅL 2030

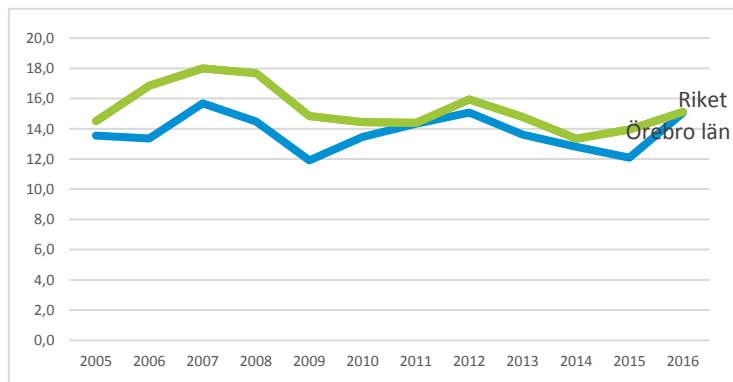
Andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export ska **öka till jämfört med 2016.**

Värdet 2016: 3 procent.

Källa: Statistiska Centralbyrån

Ökad tillväxt i näringslivet

1. Tillväxtföretag – Antal arbetsställen per 1000 arbetsställen med 1-9 anställda som växer med 7 anställda samt arbetsställen med minst 10 anställda som ökar antalet anställda med i genomsnitt 20 procent per år under en treårsperiod.

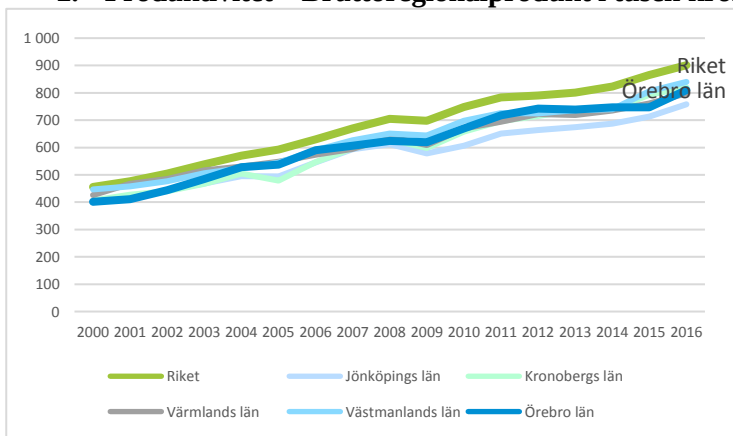
Källa: Statistiska Centralbyrån

MÅL 2030

Antal arbetsställen med tillväxt per 1000 arbetsställen ska **öka jämfört med 2016**.

Värdet 2016: 15 per 1000 arbetsställen.

2. Produktivitet – Bruttoregionalprodukt i tusen kronor per sysselsatt, 2016 års priser

Källa: Statistiska Centralbyrån. Egen bearbetning

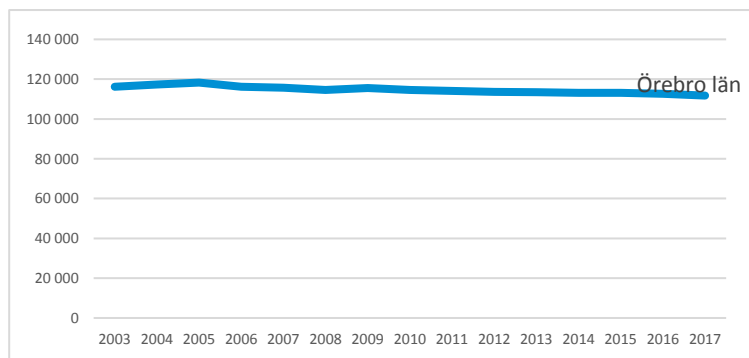
MÅL 2030

Bruttoregionalprodukt i tusen kronor per sysselsatt ska **öka mer procentuellt än i jämförbara län**.

Värdet i Örebro län 2016: 810 tusen kronor per sysselsatt.

Ökad produktion inom areella näringar

1. Jordbruksmark – Total areal jordbruksmark i hektar

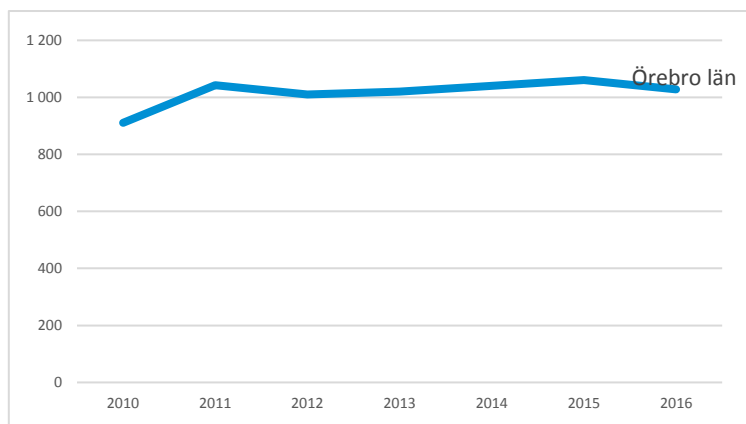

Källa: Jordbruksverket

MÅL 2030

Total areal jordbruksmark i Örebro län ska **öka jämfört med 2016**.
Värdet 2016: 111 753 hektar.

2. Areella näringar – Produktionsvärdet i miljoner kronor inom jordbruk och fiske, 2016 års priser

Källa: Lantbrukarnas riksförbund. Egen bearbetning

MÅL 2030

Produktionsvärdet i miljoner kronor inom jordbruk och fiske ska **öka jämfört med 2016**.
Värdet 2016: 1 028 miljoner kronor

Hög och jämlik livskvalitet

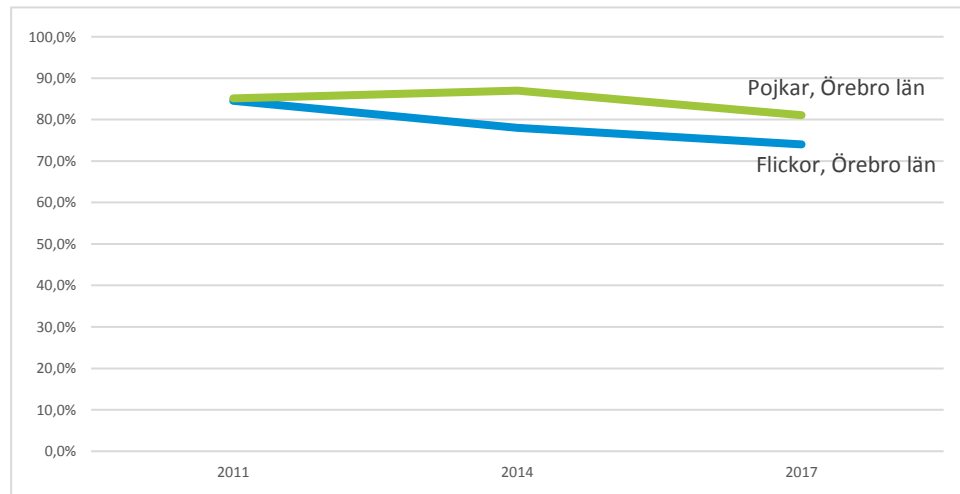
Inom det övergripande målet hög och jämlik livskvalitet finns sex effektmål och totalt tolv indikatorer.

Övergripande mål	Effektmål	Indikatorer
Hög och jämlik livskvalitet	Goda uppväxtvillkor	Framtidstro
		Barn i ekonomiskt utsatta familjer
	Goda försörjningsmöjligheter	Sysselsättningsgrad
		Slutförd gymnasieutbildning
	Ökad grad av delaktighet och inflytande	Mellanmänsklig tillit
		Valdeltagande
	Attraktiv boende och närmiljö	Bostadsmarknad i balans
		Trygghet i närmiljön
	God och jämlik hälso- och sjukvård	Förtroende för hälso- och sjukvården
		Tillgänglighet
	God och jämlik folkhälsa	Självskattat allmänt hälsotillstånd
		Levnadsvanor

Goda uppväxtvillkor

1. Framtidstro – Andel barn i årskurs nio som har en ljus framtidstro (%)

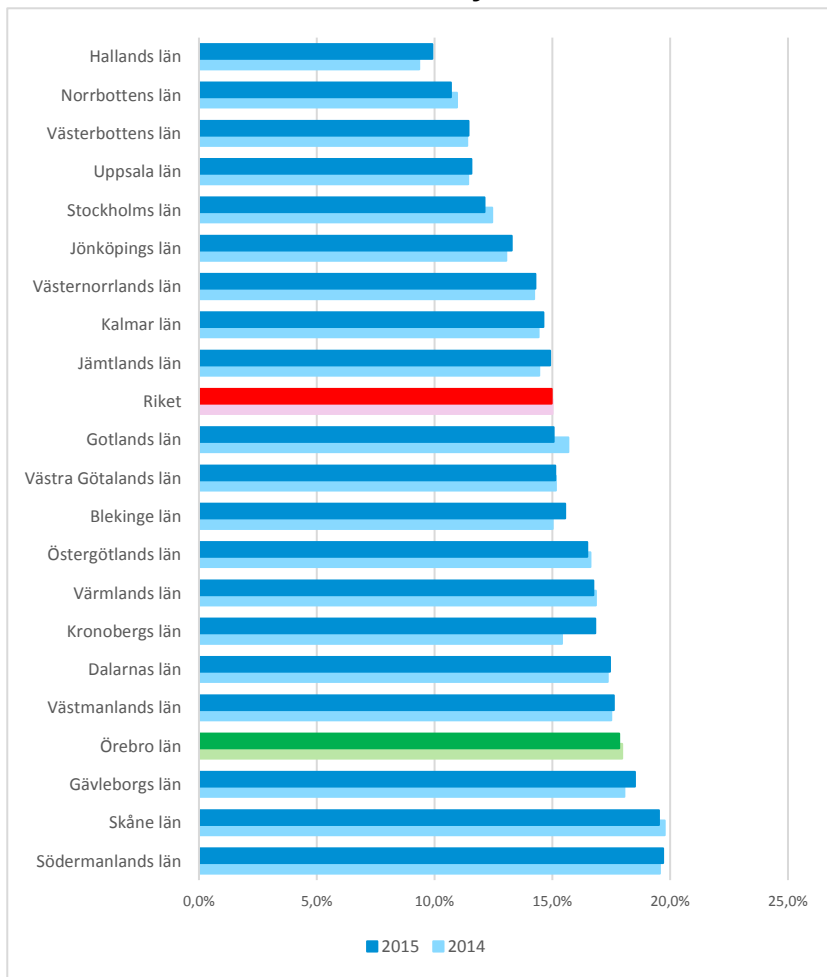

MÅL 2030

Andel barn i årskurs nio som har en ljus framtidstro ska **öka jämfört med 2017**. Skillnaden mellan **flickor och pojkar ska minska**.
Värdet 2017: Flickor 74 procent, pojkar 81 procent.

Källa: Liv och Hälsa ung

2. Barn i ekonomiskt utsatta familjer – Andel barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer (%)

MÅL 2030

Andel barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer ska **minska jämfört 2015.**

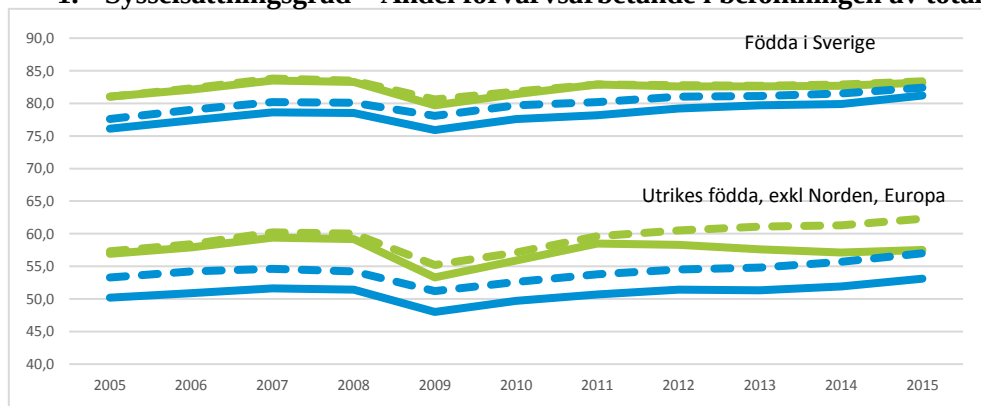
Värdet 2015: 18 procent.

Källa: Statistiska centralbyrån

Goda försörjningsmöjligheter

1. Sysselsättningsgrad – Andel förvärvsarbetande i befolkningen av total befolkning 20-64 år (%).

Observera
bruten skala

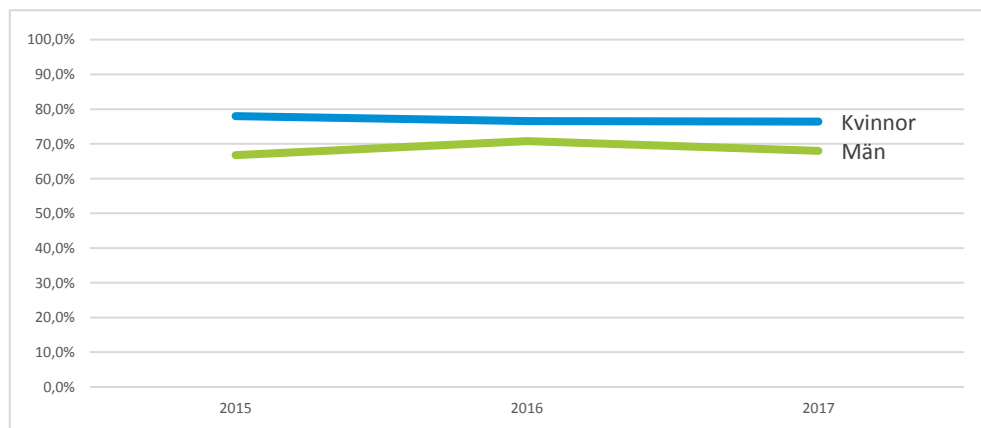
Källa: Statistiska Centralbyrån

MÅL 2030

Andel förvärvsarbetande i befolkningen 20-64 år ska **öka jämfört 2016**. Skillnader mellan **olika grupper ska minska**.
Värdet 2016: Utrikesfödda kvinnor 53 procent, utrikesfödda män 58 procent, kvinnor födda i Sverige 81 procent, män födda i Sverige 83 procent

— Kvinnor, Örebro län
- - Kvinnor, Riket
— Män, Örebro län
- - Män, Riket

2. Slutförd gymnasieutbildning – Andel elever som slutfört gymnasieutbildning inom fyra år (%).

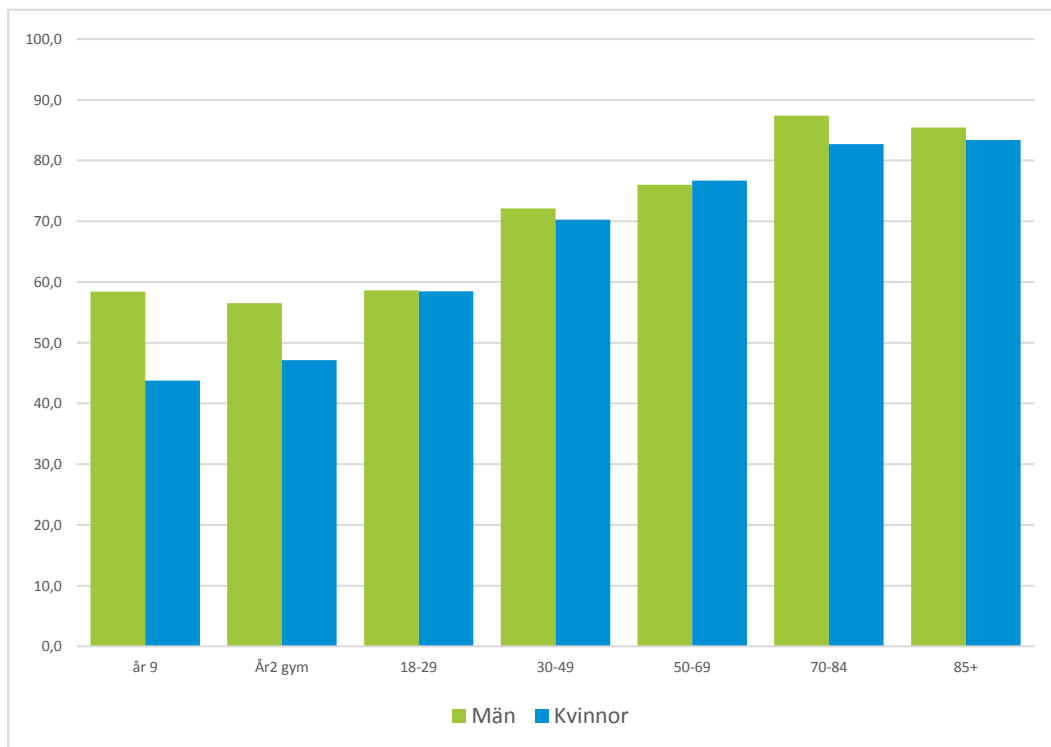
Källa: Kolada, SKL

MÅL 2030

Andel elever som slutfört gymnasieutbildning inom fyra år ska **öka jämfört 2016**. Skillnader mellan **män och kvinnor ska minska**.
Värdet 2016: kvinnor 76 procent, män 68 procent.

Ökad grad av delaktighet och inflytande

1. Mellanmänsklig tillit – Andel barn i årskurs nio samt antal vuxna som litar på andra människor (%).

MÅL 2030

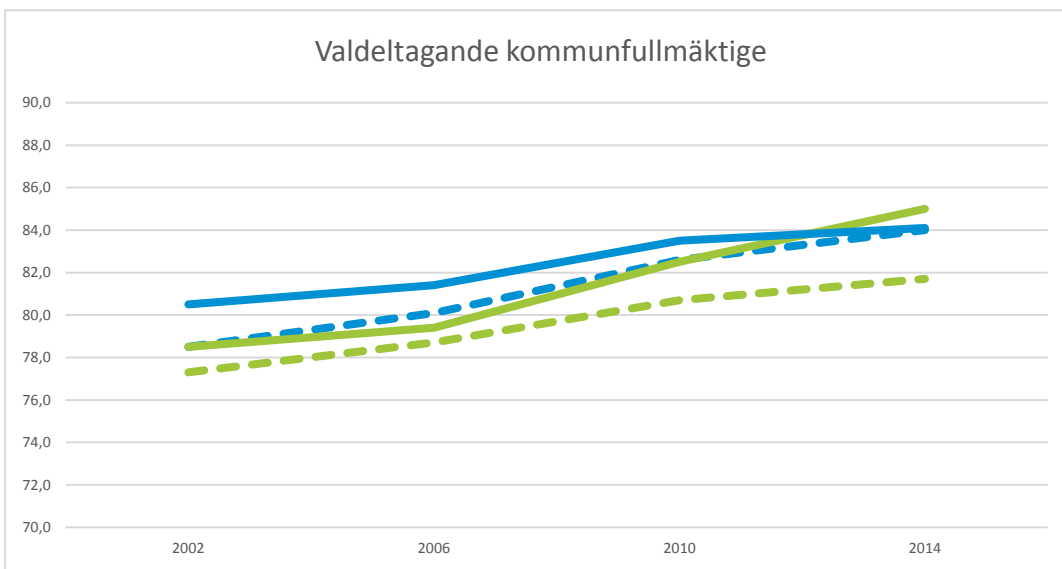
Andel barn i årskurs nio samt andel vuxna som litar på andra människor ska **öka jämfört med 2017**. Skillnader mellan **olika grupper ska minska**.

Värdet 2017: Årskurs 2 gym: Flickor 47 procent, pojkar 57 procent.

Vuxna: Kvinnor 72 procent, män 73 procent.

Källa: Liv och Hälsa samt Liv och Hälsa ung

2. Valdeltagande – Andel som röstar i riksdags- och kommunalval (%)

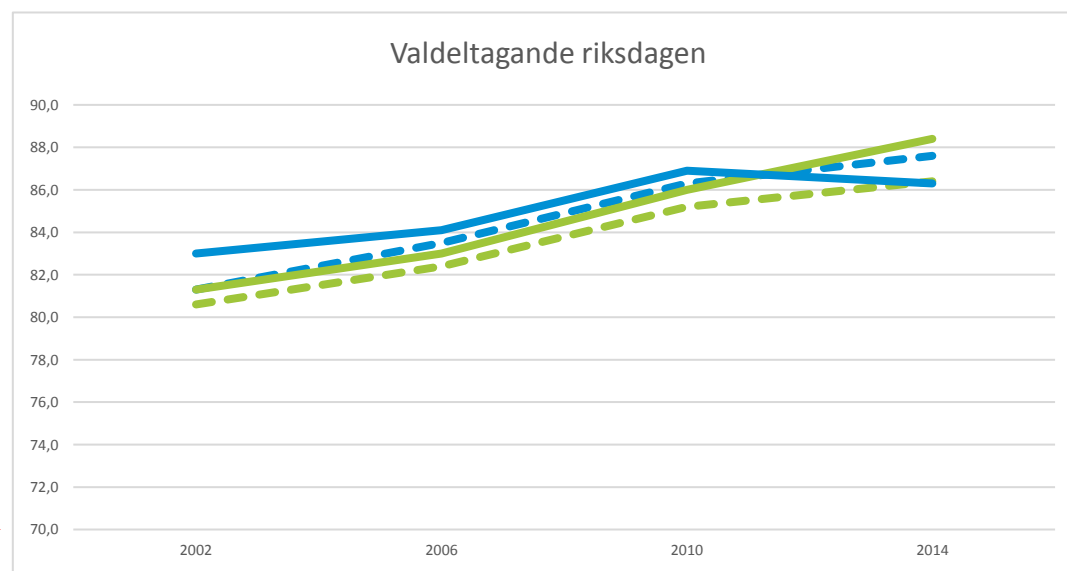

Observera
bruten skala

MÅL 2030

Andel som röstar i riksdags- och kommunalval ska **öka jämfört med valet 2014**. Skillnaden mellan olika grupper ska **minska**.
Värdet 2014: kommunfullmäktige: kvinnor 84 procent, män 85 procent.
Riksdagen: kvinnor 86 procent, män 88 procent.

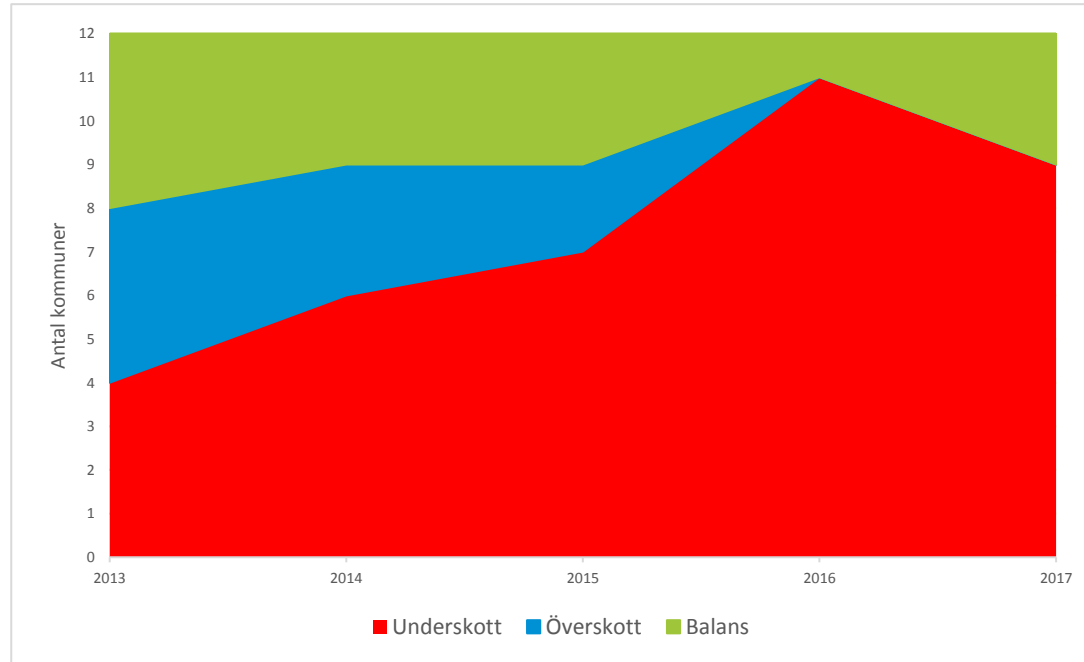
— Kvinnor, Örebro län
- - Kvinnor, Riket
— Män, Örebro län
- - Män, Riket

Observera
bruten skala

Attraktiv boende- och närmiljö

1. Bostadsmarknad i balans – Antal kommuner som har en bostadsmarknad i balans (%)

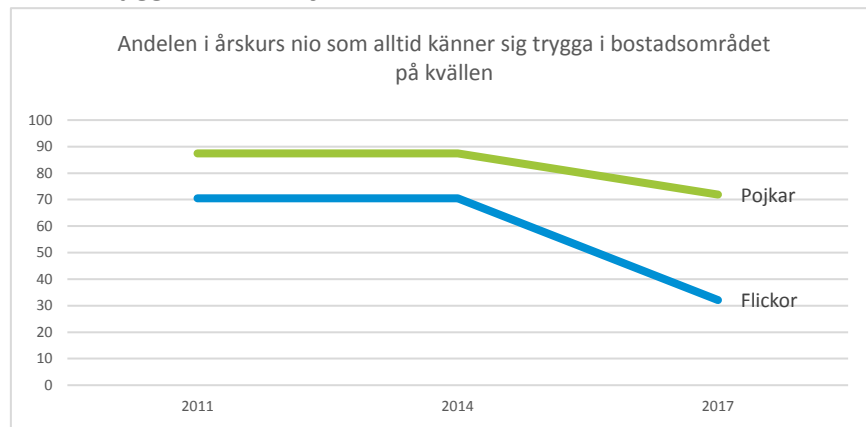

MÅL 2030

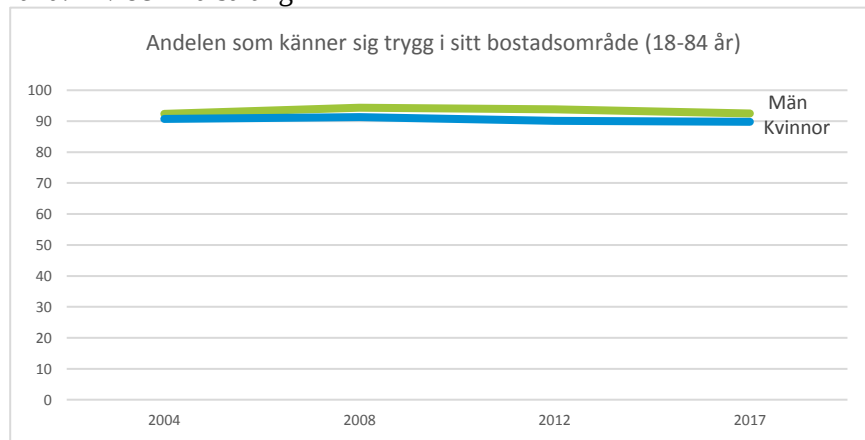
Samtliga kommuner ska ha en bostadsmarknad i balans.
Värdet 2017: 3 av 12 kommuner.

Källa: Boverket

2. Trygghet i närmiljön – Andel barn i årskurs nio samt andel vuxna som känner sig trygga i bostadsområdet (%)

Källa: Liv och Hälsa ung

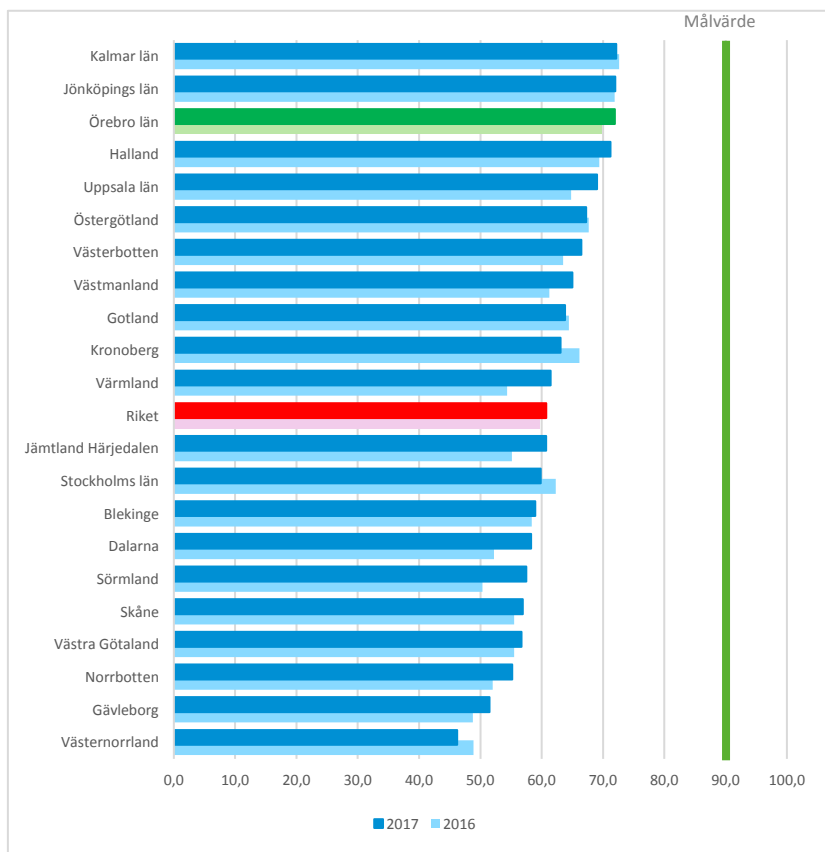
Källa: Liv och Hälsa

MÅL 2030

Andel barn i årskurs nio som alltid känner sig trygga i bostadsområdet på kvällen samt andel vuxna som känner sig trygga i bostadsområdet **ska öka**. Skillnaden mellan olika grupper **ska minska**.
Värdet 2017: årskurs 9: flickor 32 procent, pojkar 72 procent.
Vuxna: kvinnor 90 procent, män 93 procent.

God och jämlik hälso- och sjukvård

1. Förtroende – Andel i befolkningen som har stort eller mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet (%)

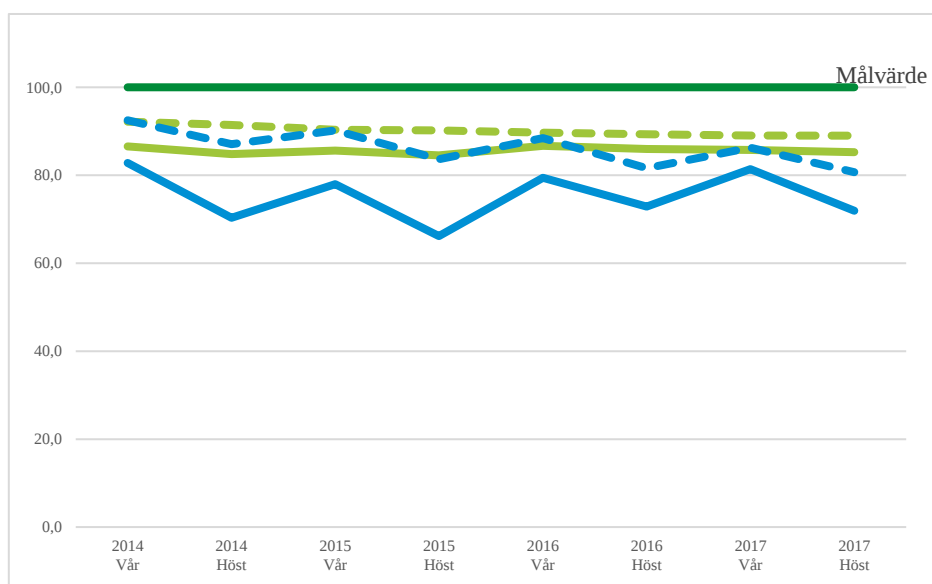
MÅL 2030

Andel i befolkningen som har stort eller mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården ska **öka till minst 90 procent.**

Värdet 2017: 72 procent.

Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern

2. Tillgänglighet – Andel som får vård inom vårdgarantitiden (%)

MÅL 2030

Andel läkarbesök i primärvården som sker inom 7 dagar samt andel operationer/åtgärder inom specialiserad vård som görs inom 90 dagar ska **öka till 100 procent**.

Värdet 2017: primärvård 85 procent, specialiserad vård 72 procent.

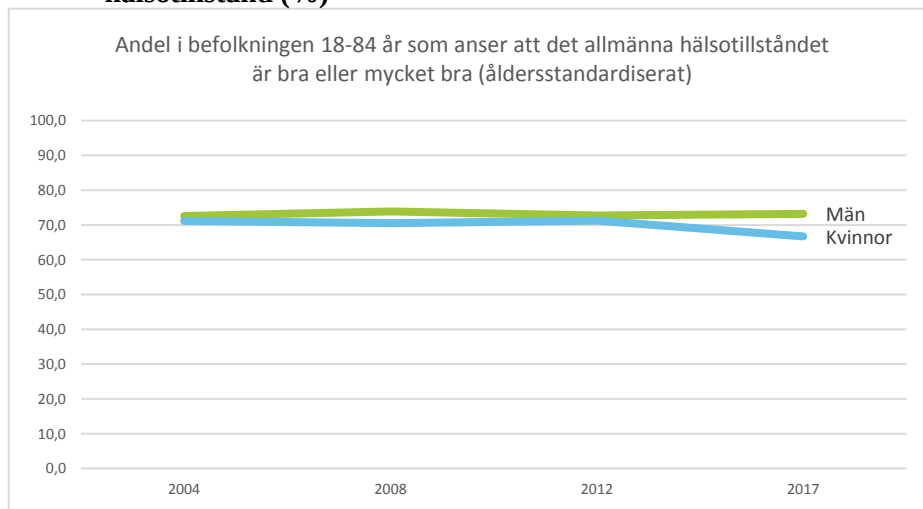
Statistik om andel i befolkningen som söker primärvård (alla kategorier) som fått vänta mindre än tre dagar, finns inte att tillgå i dagsläget.

- Andel läkarbesök i primärvården inom 7 dagar, Örebro län
- Andel operationer/åtgärder i specialiserad vård inom 90 dagar, Örebro län
- - - Andel läkarbesök i primärvården inom 7 dagar, Riket
- - - Andel operationer/åtgärder i specialiserad vård inom 90 dagar, Riket

Källa: Väntetider i Vården

God och jämlik folkhälsa

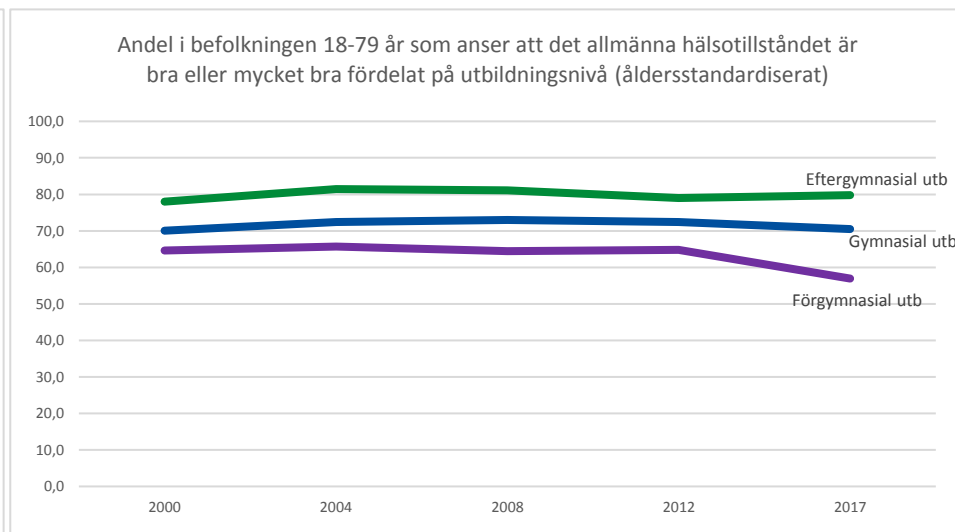
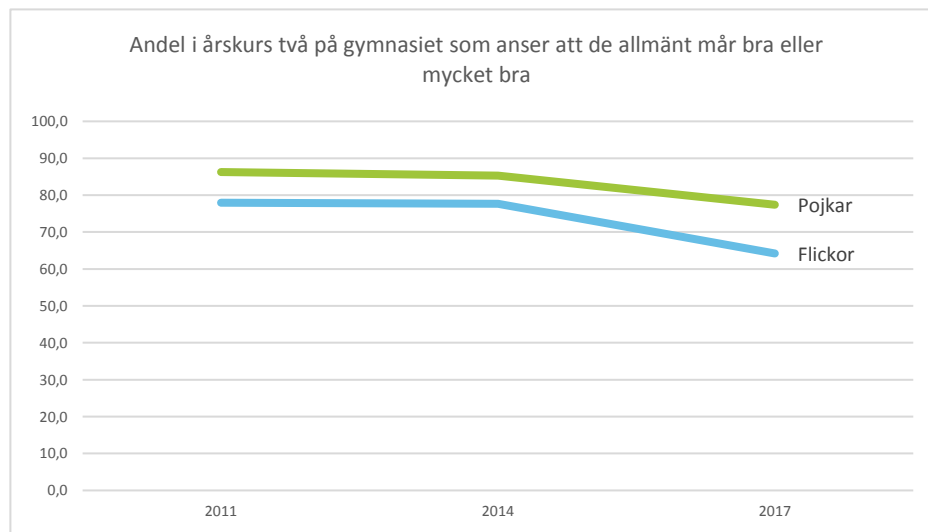
1. Självskattat hälsotillstånd – Andel unga i årskurs två i gymnasiet samt andel vuxna som anser sig ha gott allmänt hälsotillstånd (%)

MÅL 2030

Andel unga i årskurs två på gymnasiet samt andel vuxna som anser sig ha gott allmänt hälsotillstånd **ska öka jämfört med 2017**. Skillnaden mellan kvinnor och män samt med olika utbildningsnivå **ska minska**.
 Värdet 2017: Årskurs 2 gym: flickor 64 procent, pojkar 77 procent.
 Vuxna: kvinnor 67 procent, män 73 procent. Förgymn utb 57 procent, gymnasial utb 71 procent, eftergymnasial utb 80 procent

Källa: Liv och Hälsa samt Liv och Hälsa ung

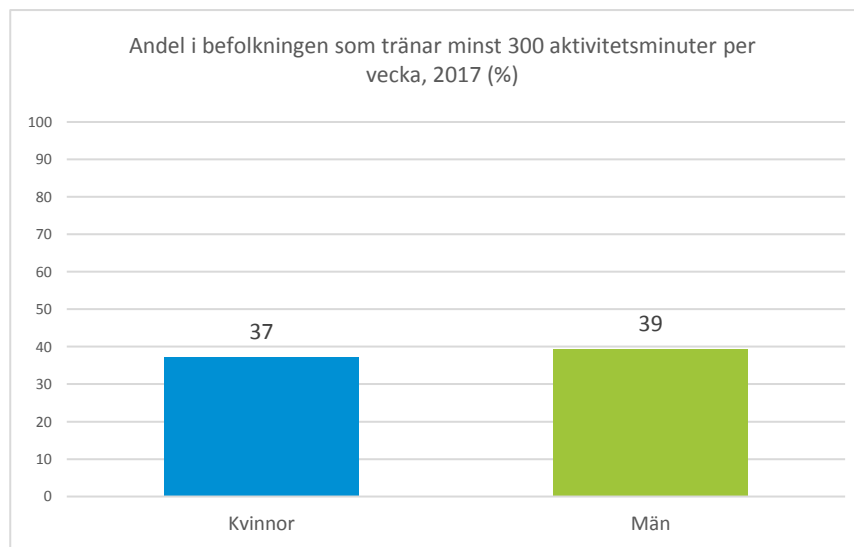
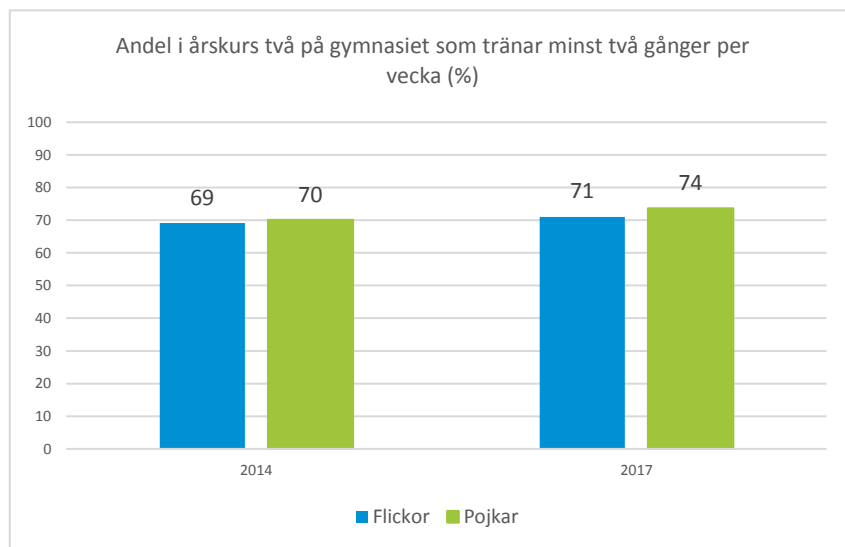
1. Levnadsvanor – Andel unga i årskurs 2 på gymnasiet samt andel vuxnas levnadsvanor (röker/riskbruk av alkohol/fysisk aktivitet) (%)

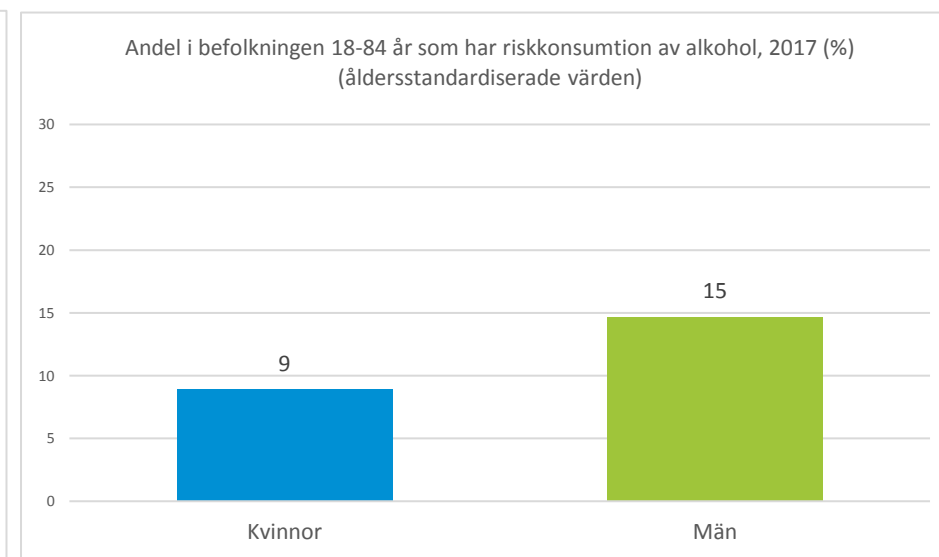
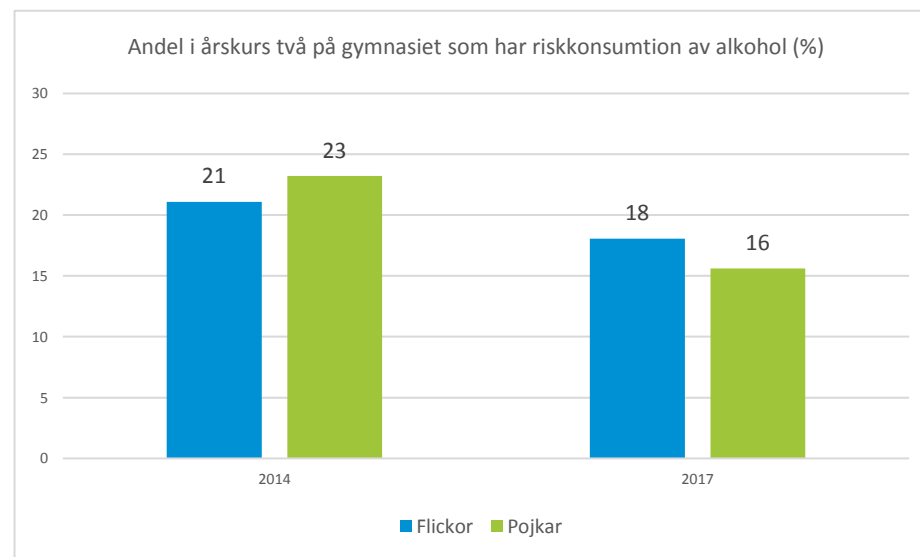
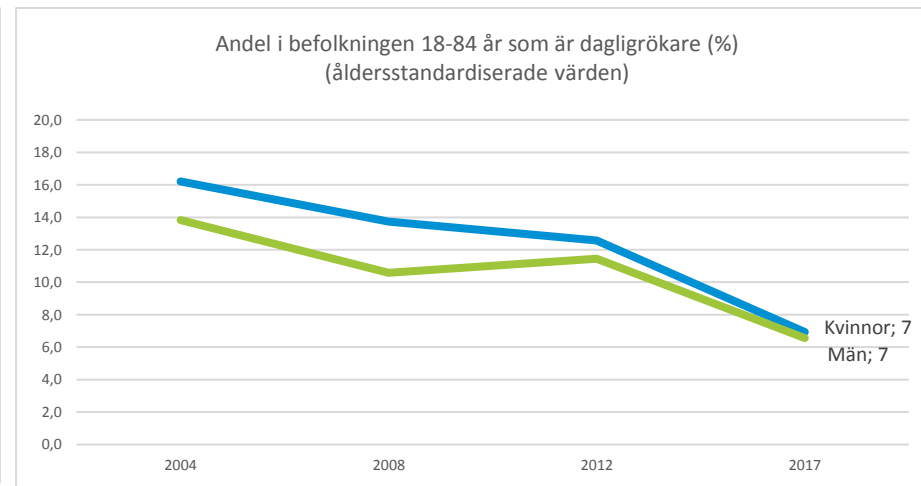
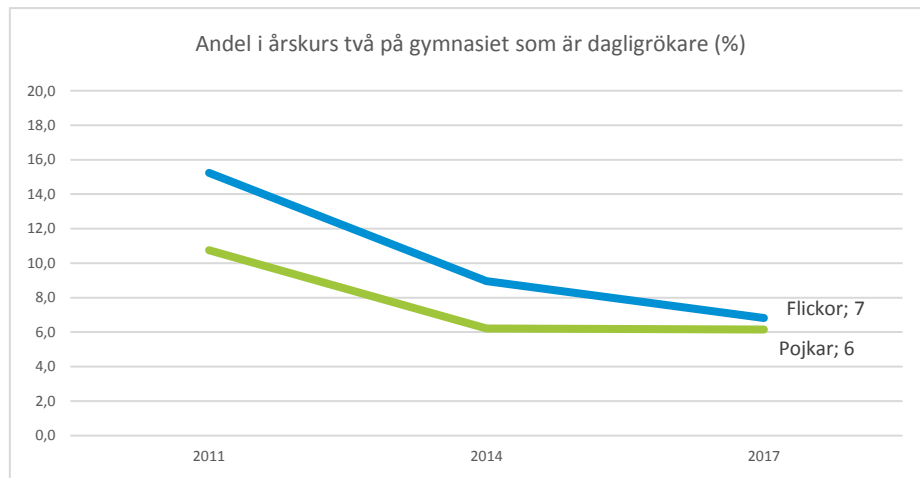
MÅL 2030

Andel unga i årskurs två på gymnasiet samt andel vuxnas levnadsvanor **ska förbättras** jämfört med 2017. Skillnaden mellan kvinnor och män samt mellan grupper med olika utbildningsnivå **ska minska**.
Värde 2017: Se respektive diagram

Levnadsvanorna som mäts är: Andel med god fysisk aktivitet, andel rökare samt andel med riskkonsumtion av alkohol

Källa: Liv och Hälsa ung samt Liv och Hälsa

God resurseffektivitet

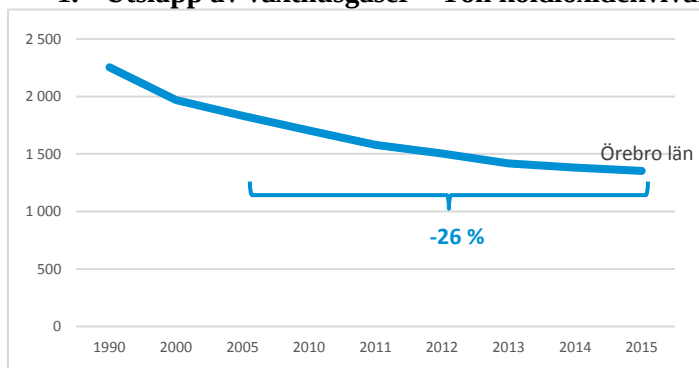
Inom det övergripande målet hög och jämlik livskvalitet finns fyra effektmål och totalt åtta indikatorer.

Övergripande mål	Effektmål	Indikatorer
God resurseffektivitet	Begränsad klimatpåverkan	Utsläpp av växthusgaser
		Energieffektivitet
	Giftfri miljö	Farliga ämnen
		Förorenade områden
	Ökad biologisk mångfald	Användning av skogsmark
		Betesmarker
	Säkrad vattenförsörjning	Vattenskyddsområden
		Vattenanvändning

Begränsad klimatpåverkan

1. Utsläpp av växthusgaser – Ton koldioxidekvivalenter per år

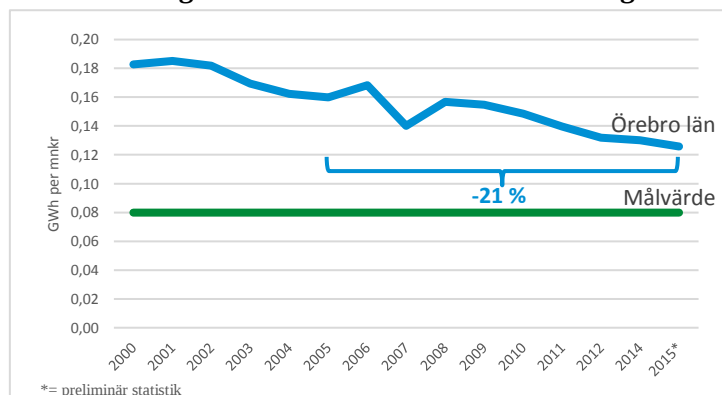
MÅL 2030

Ton koldioxidekvivalenter per år ska **minska med 60 procent till år 2030 jämfört med år 2005**.

Värde 2005: 1 833 ton.

Källa: Länsstyrelsen, emissionsdatabasen

2. Energieffektivitet – Total slutanvändning av energi per bruttoregionalprodukt (GWh per miljoner kronor)

Källa: Statistiska centralbyrån

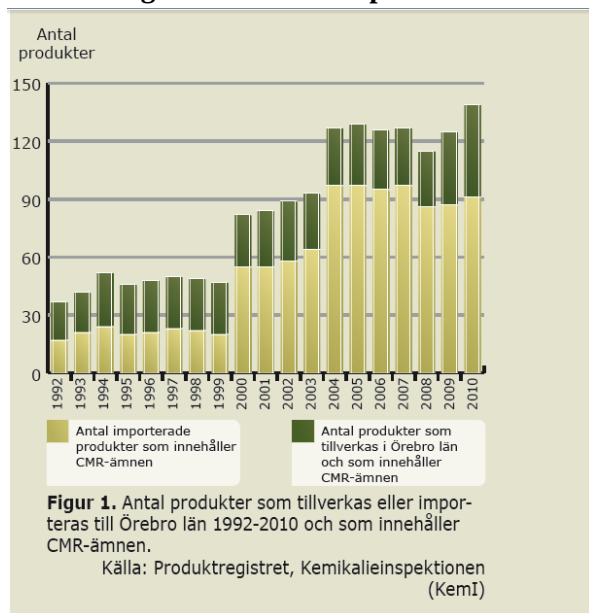
MÅL 2030

Total slutanvändning av energi per bruttoregionalproduktenhet (GWh/miljoner kronor) ska vara **minst 50 procent effektivare jämfört med år 2005**

Värde 2005: 0,16 GWh

Gifrfri miljö

1. Farliga ämnen – Antal produkter som tillverkas i eller importeras till Örebro län som innehåller CMR-ämnena

MÅL 2030

Antal produkter som tillverkas i eller importeras till Örebro län som innehåller kemikalier som är cancerframkallande, påverkar arvsmassan och fertiliteten (så kallade CMR-ämnena) ska **årligen minska och upphöra till år 2030**.
Värde 2017: 138 produkter

2. Förorenade områden – Antal åtgärdade områden med mycket eller stor risk för människa eller miljö

	Antal förorenade områden	Antal områden som saneras per år	Målvärde
2016	400	1-5	10

Källa: Länsstyrelsen, Örebro län

MÅL 2030

Antal åtgärdade områden med mycket stor eller stor risk för människa eller miljö ska **öka till tio områden per år**.
Värde 2016: 1-5 områden

Ökad biologisk mångfald

1. Användning av skogsmark – Andel hektar formellt skyddad produktiv skogsmark

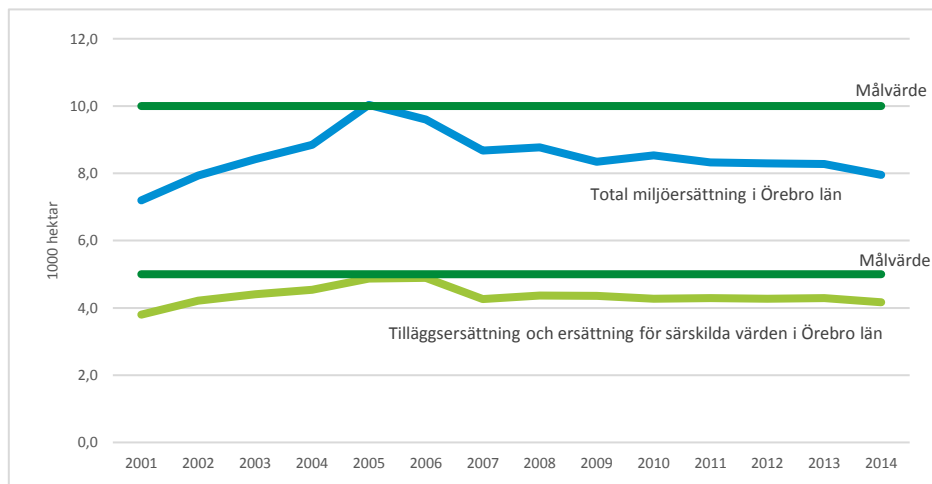
	Hektar produktiv skogsmark	Hektar skyddad produktiv skogsmark	Andel skyddad produktiv skogsmark (%)	Målvärde 2020
2016	600 000	20 267	3,4%	3,8%

Källa: Länsstyrelsen, Örebro län

MÅL 2030

Andel hektar skyddad produktiv skogsmark ska **öka till 3,8 procent till år 2020** för att därefter öka i linje med nationella beslut.
Värden 2016: 3,4 procent.

2. Betesmarker – Arealen betesmark och arealen med särskilt höga biologiska värden

Källa: Länsstyrelsen, Örebro län

MÅL 2030

Areal betesmark och areal med särskilt höga biologiska värden ska **öka till minst 10 000 hektar samt 5 000 hektar**.
Värde 2014: total ersättning 8 000 ha, tilläggsersättning 4 200 ha

Säkrad vattenförsörjning

1. Vattenskyddsområden – Andel vattenskyddsområden (VSO) med moderna föreskrifter enligt Miljöbalken (MB)

	Antal vattenskyddsområden (VSO)	Antal VSO med moderna föreskrifter enligt MB	Andel VSO med moderna föreskrifter enligt MB (%)
2016	46	9	20%

Källa: SCB samt Länsstyrelsen, Örebro län

MÅL 2030

Andelen vattenskyddsområden med moderna föreskrifter enligt miljöbalken ska **öka till 100 procent**.
Värde 2016: 20 procent

2. Vattenanvändning – Antal kommuner i Örebro län med vattenförsörjningsplaner

	Antal kommuner	Antal kommuner med vattenförsörjningsplan	Andel kommuner med vattenförsörjningsplan (%)
2016	12	1	8%

Källa: Länsstyrelsen, Örebro län

MÅL 2030

Antal kommuner i Örebro län med vattenförsörjningsplaner ska **öka till 100 procent**.
Värde 2016: 8 procent

Detta är en nulägesbeskrivning som innehåller senast tillgängliga statistik som beskriver den regionala utvecklingsstrategins målsatta indikatorerna. Syftet är enbart att ge en bild av nuläget, på övergripande regional nivå, som en bas för kommande uppföljningar.

Region Örebro län

Postadress Region Örebro län, Box 1613, 701 16 Örebro, E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress Eklundavägen 1, Örebro, Tel: 019-602 63 00

www.regionorebrolan.se/rus